

Naslov: Kaj si reku? Neli ni več

Avtor: Borut Mehle

Rubrika/Oddaja: MAGAZIN

Žanr: POROČILO

Površina/Trajanje: 1.244,05

Naklada: 46.260,00

Gesla: LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

GLEDALIŠČE ZA MLADE

Kaj si reku? Neli ni več

V Lutkovnem gledališču Ljubljana s predstavo Neli ni več nagovarjajo mlade, in to tako, da jo bodo ti razumeli in vzeli za svojo. Z neko novo ljubljansčino in bendom Hešteg, ki so ga sestavili prav v ta namen.

✂ Borut Mehle

Kombinacija teatra in mladine je pregovorno kočljiva. Ne preseneča, če se med izvajanjem klasičnega gledališkega dela z balkona razvije navijaška zastava. Kot Hajdukova tistikrat, ko so Dramo obiskali dijaki mošćanske gimnazije. »Kids wanna rock!« Stroga gledališka pravila v kombinaciji s kulturnim dnem pač kličejo po subverziji.

Ko mladi gledalci vidijo prizor s seksom, se odzovejo: "Uuu!" Spontano. Videno jim pomeni žur.

Lena Hribar, igralka

A spet ne nujno. Navsezadnje je zgodba o Hajdukovi zastavi prestara, da bi bila še lahko referenčna. »Zame je merilo, ali zazvoni oziroma zasveti telefon, ko kdo nanj pogleda, kdaj bo konec. In moje izkušnje z mladim občinstvom so pravzaprav dobre. So predstave, ki jim mlado občinstvo sledi. Če ga vključiš in je del tega, ti uspe. Rada igram zanj. Mlado občinstvo

se podcenjuje. Imam izkušnjo, da so mladi Antigono gledali zbrano,« je povedala igralka Asja Kahrmanović.

Odzivi so spontani

Minuli četrtek je s svojimi kolegi v zgornjem nadstropju Lutkovnega gledališča, pod stekleno streho, kjer zna biti v dneh, ki prihajajo, še kanček bolj vroče, kot je bilo tistega dne, pili la gledališko predstavo Neli ni več. Namensko predstavo za mlade, za katere si sicer ne prizadevajo samo v Lutkovnem gledališču Ljubljana, ampak še kje. V Drami ponujajo Ano Karenino, obstaja pa tudi KUL abonma, ki mladeži ponuja izbor med več teatri oziroma kulturnimi institucijami. »Posvečeno najbolj problematični ciljni skupini, mladim od 15 do 25 let,« med drugim piše v predstavitvi projekta. Za zdaj je v KUL abonmaju 200 abonentov.

»Ko mladi gledalci vidijo prizor s seksom, se odzovejo: 'Uuu!' Spontano. Videno jim pomeni žur. Vem, da nekatere igralce to tudi moti, sama pa to vidim pozitivno. Pač drugače gledajo. Bolj odprto,« je povedala **Lena Hribar**, ki ima glavno vlogo v predstavi Neli ni več. Torej igra Neli. Punco, ki s sošolci (iz gimnazije) naredi pop ansambel, v katerem ji pri-

pade vloga pevke. Vendar pa smrtno zboli in mora na zdravljenje. Bend pretrese dilema, ali nehati ali pač nadaljevati brez nje, pri moraliziranju pa prednjači njen aktualni fant (**Matjevž Müller**), sicer bobnar in avtor glasbe. Ki pa Neli tako in tako hoče zapustiti oziroma se je »off the record« že poonegavil z njeno najboljšo prijateljico (Asja Kahrmanović), medtem ko je Neli prav tako že posttransko flirtala s kitaristom (**Jernej Čampelj**). Na koncu se vendarle odločijo, da bo na vokal presedlala klaviaturistka, ki jo igra **Sara Gorše**. Spodobno hinavsko in spletkarsko, pri čemer Neli na koncu umre, bend pa vseeno nastopi na festivalu.

Sploh se je stranskemu opazovalcu vaje lahko na trenutke zazdelo, da igralci med seboj dejansko komunicirajo. Da ima vaja pavzo in da ne igrajo. Morda res zaradi jezika, ki ga igralci govorijo v predstavi.

Nasploh liki delujejo dorečeno. »Aja, pa že zadnjič sem jaz prinesla vodo na vajo,« se na primer Goršeto-va, torej klaviaturistka, na začetku ene od vaj pritoži drugim. Kajti preostali so hitro, kot se to tudi sicer praviloma dogaja, vzeli kot samoumev-

no, da jih bo z vodo na vaji ves čas zalagal tisti, ki jo je prinesel prvič in se s tem določil kot vodonosец. Sploh se je lahko stranskemu opazovalcu vaje na trenutke zazdelo, da igralci med seboj komunicirajo dejansko. Da ima vaja pavzo in da ne igrajo. Morda res zaradi jezika, ki ga igralci govorijo v predstavi.

Govorica zadnjih 20 let

Kot vemo, imamo različne zvrsti slovenščine. Knjižno, narečno, dialekte, sleng. Kadar gre za filme, gledališče, poezijo in druge oblike ubesedovanja, se sleng zdi najbolj zagaten. Sploh v ljubljanskini. V Polju je drugačen od tistega v Šentvidu, nasploh gre pa za nenormirano govorico, ki jo vsak hitro sliši, še hitreje pa piše po svoje. Zato so besedila v ljubljanskini zlahka podrtija. Kombinacija »fulov« in »kulov«, ki deluje posiljeno. Jezik, ki dejansko ne obstaja. Ki ga nihče ne govori.

Pri Neli ni več ni tako. Govorica, ki jo igralci govorijo, zveni nemoteče. »Precej smo se ukvarjali z jezikom. V predstavi se ne govori ljubljanskina, ampak bolj splošnopogovorni jezik. Lovili smo nekakšno sredino. In se v dotičnih primerih tudi namerno zadržali. Beseda 'tukaj' je na primer take vrste. Ne govorimo 'tukaj', vendar pa tudi ne 'tuki'. Izbrali smo srednjo varianto, torej 'tukej'. Jezika nismo povsem spustili. Prav tako ne uporabljamo: 'Ka' si reku?', ampak: 'Kaj si reku?', kar je blizu tudi mladim, ki niso Ljubljančani. Gre za precej enotno govorico, ki pa je igralci zasebno niti ne govorijo vsi enako,« je pojasnila **Irena Andronja Mencinger**, lektorica. Kot je navrgla **Eva Mahkovec**, dramaturginja, ki je vajo spremljala s presenetljivo mirnim psom v naročju in posredovala samo v enem primeru, ko je ekipa na odru preskočila nekaj nujno predpisanega, je bilo igralcem dopuščeno, da so si prilagajali izvirno besedilo. Prav tako so dodajali svoje domislice. »Jezik dobro zveni, če je naseljen v telesu. Če je tako, zveni prepričljivo kar koli. In to je bil naš namen. Iščeemo živost na odru in ne spuščamo jezika v noben geografsko

omejen kotel,« je v pogovoru po vaji povedal **Jaša Koceli**, režiser predstave, na kar je Goršetova, toplo neposredno, tako kot tudi igra, dodala: »Morda smo imeli pa srečo pri tem, da si nismo rekli, da govorimo ljubljansko narečje, ampak samo, da dajmo govoriti mlado.« In res, kot da je ekipa ujela neko govorico, ki dejansko obstaja. Ki je nastala v zadnjih dvajsetih letih, odkar je Ljubljana glavno mesto države in vanjo prihaja na študij ali po drugih opravih mladež, ki si je mes-

Hešteg z videospotom za komad Plesišče glasbeno konkurira tudi zares. Tega še ni poskusila nobena od številnih zasedb, ki so predstavo odigrale do zdaj.

tno jezikovno normo prilagodila po svoje, iz česar je nastal jezik, ki obstaja, samo da ga še nismo opazili.

Hešteg kot čisto pravi bend

Izvirno besedilo je napisal **Lutz Hübner**, 52-letni nemški dramatik, igravec in režiser. V nemškem jeziku se mu reče *Nellie Goodbye* in datira v leto 2003. Bendu v nemški verziji je ime *Useless Beauties*, v slovenski pa Hešteg. Tudi komadi, ki jih zasedba izvaja, so različni oziroma avtorski. Avtor glasbe je **Miha Petrič**, songov pa **Gasper Torkar**, pri čemer Hešteg z videospotom za komad Plesišče glasbeno konkurira tudi zares. Tega sicer ni poskusila nobena od številnih zasedb, ki so predstavo odigrale do zdaj. Če je bilo pravilno razumeti, se je Čampelj igranja kitare lotil prvič oziroma tudi že enkrat prej za vlogo kantavtorja v neki drugi predstavi, kar mu gre od rok povsem spodobno. Kahrmanovičeva, ki je morala poprijeti za bas, pa niti ne skriva, da ji je pritiskanje tonov v precejšnjo zabavo in da je vloga basistke priložnost, ki jo je dolgo čakala. »Itak,« je dejala in se nasmejala na pripombo o tem. x

Pesmi, ki jih izvaja zasedba Hešteg, so avtorski. 📷 Mankica Kranjec

Predstava je posvečena mladim od 15. do 25. leta. 📷 Mankica Kranjec